

عوامل مؤثر به روی خلاقیت و راه های ایجاد خلاقیت در دانش آموزان توسط معلمان

زلیخا قاسم پور پل بصره

رشته: لیسانس شیمی

پرسنل شاغل در اداره آموزش و پرورش شهرستان میناب

چکیده

برای همه ما روشن است که برنامه و روش های آموزشی ارائه شده در زمانهای گذشته خلاقیت پرور نبوده بلکه با روش های غیر منطقی و قالبی هر گونه فرصت را برای ظهور این توانایی در دانش آموزان از بین برده است. لذا بسیاری از جوامع به بازنگری جدی در نظام آموزش و پرورش خویش پرداختند. ما نیز نیازمند تحلیل، بررسی و اصلاح نظام آموزشی خود هستیم تا بتوانیم به پرورش توانایی های خلاق کودکان و نوجوانان بپردازیم. در واقع بین محتوا و مواد آموزشی و قابل یادگیری بودن محتوا با خلاقیت رابطه مستقیم وجود دارد البته مدیر مدرسه و همچنین معلمان هم در پرورش خلاقیت نقش چشم گیری دارند به گونه ای که یک معلم با انتخاب شیوه ها و الگوهای نوین تدریس و تقویت تفکر واگرا در دانش آموزان و ایجاد روحیه پرسش گری و ... می تواند در ایجاد و پرورش خلاقیت در دانش آموزان نقش داشته باشد اگر معلمان خلاقیت و شیوه های پرورش آن را به خوبی شناخته و نگرش مناسبی به آن داشته باشند با انگیزه ای که به کار و عشقی که به دانش آموزان دارند، می توانند علی رغم همه موانع و محدودیت ها، کلاسی فعال، پویا و خلاق داشته باشند.

یک معلم خلاق می تواند دارای ویژگی هایی مثل ایجاد علاقه به مطالعه و داشتن ابتکار تدریس، استفاده از وسایل کمک آموزشی و ... باشد البته در راه رسیدن به خلاقیت در مدارس موانعی هم وجود دارد از جمله این موانع می توان به مواردی مثل ایجاد رقابت بین دانش آموزان و بی توجهی به کنجکاوی دانش آموزان و توجه نکردن به قدرت تخیل در دانش آموزان اشاره کرد.

کلید واژه:

خلاقیت ، دانش آموز ، معلم ، تفکر

۱- مقدمه

خلاقیت از موضوع هایی است که درباره آن بحث های بسیاری شده است. بی آنکه مضموم آن به درستی روشن شده باشد اصطلاح خلاقیت، در زمینه های گوناگون و در معانی مختلف بکار برده شده است؛ تا آنجا که برخی از پژوهشگران آن را فاقد معنی مشخص و دقیق دانسته اند. عباراتی نظیر «معلم خلاق»، «دانش آموز خلاق»، «نقاش خلاق» و غیره فراوان بکار برده می شود اما خلاقیت"، در مورد این افراد معنی یکسانی ندارد. ممکن است منظور از معلم خلاق کسی باشد که درس را بهتر ارائه می دهد در صورتی که نقاش خلاق به کسی اطلاق می شود که سبک جدیدی را در نقاشی به یادگار گذاشته است، نه کسی که نقاشی هنرمندانه تر ارائه داده است. هم چنین است عبارت دانش آموز خلاق که معنای یکسانی ندارد و نظر معلمان درباره آن با یکدیگر متفاوت است. معلمان باید امکان تجلی اندیشه خلاق را در مدارس فراهم آورند و دانش آموزان به تدریج مفاهیم اساسی علوم مختلف را بیاموزند تا با مسائل زندگی، خلاقانه برخورد کنند و جهان اطراف خویش را در جهت مطلوب تغییر دهند. معلمان به سبب ارتباط وسیعی که با دانش آموزان دارند، بیش از سایر عوامل می توانند نقش مؤثر در رشد خلاقیت دانش آموزان داشته باشند. نگرش معلمان به خلاقیت، میزان شناخت آنها به موضوع و نحوه تدریس و ارائه کلاس، تأثیر مستقیمی بر غنی سازی محیط کلاس برای رشد خلاقیت دانش آموزان دارد.

۱-۱ بیان مسئله و ضرورت تحقیق: